

DE AFREKENING

Maakt u net als ik in de vrije week na Kerst ook de rekening over het afgelopen jaar op? Het was niet best. Een jaar geleden stond de AEX op 640, nu rond 480, een verlies van 25%. Dat voelt niet goed. Het voelt nog slechter als ik me realiseer dat dik door Zalm en Bos geacht wordt een minimaal rendement van 4% te maken. Straks moet ik over elke gulden die ik op de beurs verloren heb ook nog eens bijna 4 cent belasting betalen.

Die Zalm. Gelukkig geeft zijn gratis Eurokit van €8,85 me toch nog een beetje een goed gevoel. Hoewel? Had hij niet eenvoudiger we wat belastinggeld terug kunnen geven? Nu bedragen de distributiekosten van zo'n pakketje meer dan het waard is. Er gaat dus nogal wat verloren. Gratis uitdelen is niet gratis en vanuit economisch perspectief niet efficiënt.

Er gaat wel meer verloren. Gerrit is nog een slechter belegger dan ik ben. Twee jaar geleden kwam hij naar de universiteit waar ik werkzaam ben en we overlegden met zijn ambtenaren over wat een goed onderwerp voor zijn lezing zou zijn. Ik suggereerde "Staatsdeelnemingen" en legde concreet de vraag voor wat het beste moment was om KPN te verkopen. De ambtenaren toonden geen interesse en de lezing ging uiteindelijk over een of ander macroeconomisch onderwerp, de Zalmnorm of zo. Toen stond het aandeel nog op €40. Sindsdien klom het naar bijna €75 om vervolgens als een mislukte kerstpudding tot €2,50 in te zakken. Ondertussen is het aandeel weer terug op €6, maar al met al heeft onze minister toch een behoorlijk negatief rendement behaald. Als hij op de top verkocht had, had hij nu zo'n 60 miljard gulden meer in kas gehad. Dat is voor elke Nederlander een kerstpakket ter waarde van €37,50 en dus nogal wat anders dan die armzalige Zalmkit.

Over armzaligheid gesproken. Sommige landgenoten kunnen als gevolg van het feit dat zij tijdens de oorlog in Indië woonden en vanwege een genereus gebaar van onze regering dezer dagen een bedrag van €3000 ophalen. Generuus? Stel u eens voor dat u net een paar jaar in een gevangenkamp heeft doorgebracht, dat u nu in Nederland niet hartelijk ontvangen wordt en dat u verteld wordt dat u daarom over 50

jaar een tegemoetkoming tegemoet kunt zien. Hoe zou u het vinden om met €245 afgescheept te worden? Dat is immers het bedrag dat bij rente op rente, en bij het door Zalm gehanteerde percentage van 4% na 50 jaar resulteert. Zou u zich niet genomen voelen?

Waar je ook afgescheept wordt, is bij de Spoorwegen, een ander staatsbedrijf. Als je meer dan een half uur te laat aankomt, kun je de helft van je geld terug krijgen. Bij mij is de laatste maanden geen enkele trein met minder vertraging aangekomen. Ik ben opgehouden de formulieren terug te sturen. Teveel werk en het levert toch niets op.

Als u weer eens in de trein zit moet u trouwens een opletten wie vaker langs komt: de conducteur of the cateringservice. Wat denkt u dat sneller gaat: een kaartje knippen of een kopje koffie schenken? De conducteurs zijn met z'n tweeën, de cateraar moet het alleen doen. Als ze even hard werken verwacht je dus vaker een conducteur te zien. Telt u zelf, wie vaker komt.

Je kunt natuurlijk ook met de auto gaan, maar ook dan word je genaaid. Deze week liet de NMa weten dat we al jaren 5 cent te veel per liter benzine betalen vanwege het steunsysteem dat maatschappijen hanteren. Het principe daarvan is overigens simpel. Stel u twee kinderen voor die samen de zandbak verdelen. Achter elk kind staat een grote sterke vader die zegt "als jij op onze helft komt, schop ik je eraf". De kinderen kijken wel uit. Het is met de pomphouders niet anders.

Bij het telefoneren is het al niet beter. De OPTA liet deze week weten de tarieven van vast naar mobiel te willen aanpakken. Dat is inderdaad logisch. Hoewel een gesprek van een vast naar een mobiel toestel technisch gelijk is aan een gesprek in de omgekeerde richting kost het wel twee keer zoveel. De verklaring is dat OPTA tot nu toe wel het vaste net gereguleerd heeft, maar er voor teruggeschrokken is de mobiele tak aan te pakken. Daar is echter net zo goed sprake van een monopolie. Als ik mijn dochter immers wil bereiken kan ik dat immers alleen via het Ben-netwerk doen, terwijl mijn zoon alleen via Telfort gebeld kan worden.

Wat een ellende toch allemaal. Laten we hopen op een witte Kerst en een nieuw jaar met minder monopolie­macht.

Eric van Damme